

Rozdział 5

Zrozumienie celów zrównoważonego rozwoju

| Dobra jakość edukacji

Wsparcie Komisji Europejskiej przy tworzeniu niniejszej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może być pociągana do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Attribution-NonCommercial-
NoDerivatives 4.0 International
(CC BY-NC-ND 4.0)

Funded by
the European Union

Definiowanie terminu

Według ONZ, cel zrównoważonego rozwoju numer 4. Dobra jakość edukacji, można zdefiniować w następujący sposób:

Zapewnienie włączającej i sprawiedliwej edukacji wysokiej jakości oraz promowanie możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich.

W zglobalizowanym świecie, jaki znamy, wszystko zaczyna się od edukacji. Edukacja może zapewnić ludziom narzędzia do satysfakcjonującego, a przede wszystkim zrównoważonego życia. Wysokiej jakości edukacja oznacza również zdobywanie nowych umiejętności i odkrywanie nowych możliwości rozwoju bez narażania przyszłości kolejnych pokoleń.

Wysokiej jakości edukacja nie jest skierowana, jak można by w uproszczeniu sądzić, wyłącznie do młodego pokolenia lub tylko do krajów rozwijających się. Gospodarki najbardziej rozwiniętych krajów doświadczają dramatycznych zmian w stosunkowo krótkim czasie. Zmiany te prowadzą do oczywistych konsekwencji na rynku pracy. Coraz bardziej oczywiste jest, że zaawansowane gospodarki potrzebują wysoko wyspecjalizowanych pracowników, ponieważ w przypadku tych samych umiejętności produkcja jest łatwo przenoszona do krajów, w których koszty pracy są niższe.

Cele edukacji wysokiej jakości

Ale jakie są cele edukacyjne ustalone dla Agendy 2030? UNESCO dzieli te cele na trzy obszary:

- Cele poznawcze obejmują wiedzę i umiejętności potrzebne do lepszego zrozumienia celów zrównoważonego rozwoju i barier w ich osiągnięciu.
- Społeczno-emocjonalne cele uczenia się: chodzi o umiejętności społeczne, które należy posiadać, aby współpracować i promować cele zrównoważonego rozwoju jako narzędzie wspólnego i osobistego rozwoju.
- Behawioralne cele nauczania, które odnoszą się do konkretnych działań, które należy podjąć.
- W szczególności w odniesieniu do celu SDG dotyczącego jakości edukacji, cele nauczania są następujące:

Cele poznawcze:

- Uczeń rozumie ważną rolę edukacji i możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich (uczenie się formalne, pozaformalne i nieformalne) jako głównych czynników zrównoważonego rozwoju, poprawy życia ludzi i osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju.
- Uczeń rozumie edukację jako dobro publiczne, globalne dobro wspólne, podstawowe prawo człowieka i podstawę do zagwarantowania realizacji innych praw.
- Uczeń wie o nierównościach w dostępie do edukacji i osiągnięciu wykształcenia, w szczególności między dziewczętami i chłopcami oraz na obszarach wiejskich, a także o przyczynach braku równego dostępu do wysokiej jakości edukacji i możliwości uczenia się przez całe życie.
- Uczeń rozumie ważną rolę kultury w osiągnięciu zrównoważonego rozwoju.
- Uczeń rozumie, że edukacja może pomóc w stworzeniu bardziej zrównoważonego, sprawiedliwego i pokojowego świata.

Spoleczno-emocjonalne cele edukacyjne:

- Uczeń jest w stanie podnieść świadomość znaczenia wysokiej jakości edukacji dla wszystkich, humanistycznego i holistycznego podejścia do edukacji, ESD i powiązanych podejść.
- Uczący się jest w stanie za pomocą metod partycypacyjnych motywować i wzmacniać innych do de- mandacji i korzystania z możliwości edukacyjnych.
- Uczeń jest w stanie rozpoznać wewnętrzną wartość edukacji oraz analizować i identyfikować własne potrzeby edukacyjne w zakresie rozwoju osobistego.
- Uczeń jest w stanie rozpoznać znaczenie własnych umiejętności dla poprawy swojego życia, w szczególności dla zatrudnienia i przedsiębiorczości.
- Uczeń jest w stanie osobiście zaangażować się w ESD.
- Behawioralne cele edukacyjne:
 - Uczeń jest w stanie przyczynić się do ułatwiania i wdrażania wysokiej jakości edukacji dla wszystkich, ESD i powiązanych podejść na różnych poziomach.
 - Uczeń potrafi promować równość płci w edukacji.
 - Uczeń potrafi publicznie domagać się i wspierać rozwój polityk promujących bezpłatną, sprawiedliwą i wysokiej jakości edukację dla wszystkich, ESD i powiązane podejścia, a także dążenie do bezpiecznych, dostępnych i włączających placówek edukacyjnych.
 - Uczeń jest w stanie promować wzmocnienie pozycji młodych ludzi.
 - Uczeń jest w stanie wykorzystać wszystkie możliwości własnej edukacji przez całe życie i zastosować zdobytą wiedzę w codziennych sytuacjach w celu promowania zrównoważonego rozwoju.

Cele w zakresie jakości edukacji

Plan opracowany przez ONZ zakłada, że do 2030 roku wspólnie osiągniemy dziesięć różnych celów dotyczących jakości edukacji. Cele te mogą służyć jako wytyczne dla nas jako edukatorów, aktywistów i pracowników organizacji pozarządowych, ponieważ dają nam wskazówki, które mogą pomóc nam w ustaleniu priorytetów w naszej organizacji, jeśli chodzi o promowanie dostępu do wysokiej jakości edukacji. Cele te są zdefiniowane w następujący sposób:

1. **Bezpłatna edukacja na poziomie podstawowym i średnim**
Zapewnienie wszystkim dziewczętom i chłopcom bezpłatnej, sprawiedliwej i wysokiej jakości edukacji na poziomie podstawowym i średnim, prowadzącej do odpowiednich i skutecznych wyników w nauce.
2. **Równy dostęp do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej**
Zapewnienie wszystkim dziewczętom i chłopcom dostępu do wysokiej jakości wczesnego rozwoju, opieki i edukacji przedszkolnej, tak aby byli gotowi do podjęcia nauki w szkole podstawowej.
3. **Równy dostęp do przystępnego cenowo szkolnictwa technicznego, zawodowego i wyższego**
Zapewnienie wszystkim kobietom i mężczyznom równego dostępu do przystępnej cenowo i wysokiej jakości edukacji technicznej, zawodowej i wyższej, w tym uniwersyteckiej.
4. **Zwiększenie liczby osób posiadających umiejętności niezbędne do osiągnięcia sukcesu finansowego**
Znaczne zwiększenie liczby młodzieży i dorosłych, którzy posiadają odpowiednie umiejętności, w tym umiejętności techniczne i zawodowe, w zakresie zatrudnienia, godnych miejsc pracy i przedsiębiorczości.
5. **Wylimitować wszelką dyskryminację w edukacji**
Wylimitowanie nierówności płci w edukacji i zapewnienie równego dostępu do wszystkich poziomów edukacji i szkoleń zawodowych dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym osób niepełnosprawnych, ludności tubylczej i dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji.
6. **Powszechna umiejętność czytania, pisania i liczenia**
Zapewnienie wszystkim młodym ludziom i znacznej części dorosłych, zarówno mężczyzn, jak i kobiet, umiejętności czytania, pisania i liczenia.
7. **Edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju i globalnego obywatelstwa**
Zapewnienie, że wszyscy uczący się zdobędą wiedzę i umiejętności potrzebne do promowania zrównoważonego rozwoju, w tym między innymi poprzez edukację na rzecz zrównoważonego rozwoju i zrównoważonego stylu życia, praw człowieka, równości płci, promowania kultury pokoju i niestosowania przemocy, globalnego obywatelstwa i doceniania różnorodności kulturowej oraz wkładu kultury w zrównoważony rozwój.
8. **Budowa i modernizacja bezpiecznych szkół sprzyjających włączeniu społecznemu**
Budowanie i modernizacja placówek edukacyjnych, które są wrażliwe na potrzeby dzieci, osób niepełnosprawnych i płci oraz zapewniają bezpieczne, wolne od przemocy, integracyjne i skuteczne środowisko uczenia się dla wszystkich.
9. **Rozszerzenie stypendiów szkolnictwa wyższego dla krajów rozwijających się**
Znaczne globalne zwiększenie liczby stypendiów dostępnych dla krajów rozwijających się, w szczególności krajów najuboższych, małych rozwijających się państw wyspiarskich i krajów afrykańskich, na studia wyższe, w tym szkolenia zawodowe oraz programy w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych, technicznych, inżynierskich i naukowych, w krajach rozwiniętych i innych krajach rozwijających się.
10. **Zwiększenie podaży wykwalifikowanych nauczycieli w krajach rozwijających się**
Znaczne zwiększenie podaży wykwalifikowanych nauczycieli, w tym poprzez międzynarodową współpracę w zakresie szkolenia nauczycieli w krajach rozwijających się, zwłaszcza w krajach najuboższych i małych rozwijających się państwach wyspiarskich.

Najlepsze praktyki ze świata

- Barefoot College International
Barefoot College International jest jedynym w swoim rodzaju przykładem: praca tej organizacji pozarządowej skierowana jest do kobiet i dziewcząt z marginalizowanych społeczności na całym świecie. Ich celem jest zapewnienie kobietom umiejętności i wiedzy, aby poprawić jakość życia w ich społecznościach. Edukacja kobiet oznacza zapewnienie społecznościom długoterminowej odporności klimatycznej, gospodarczej i społecznej.
- PlanetRead - umiejętność czytania i pisanie dla miliarda osób
Ta organizacja pozarządowa wykorzystuje innowację napisów w tym samym języku (SLS), aby zapewnić jak największej liczbie osób możliwość nauki czytania w języku ojczystym lub innym języku, który ich interesuje. Intencją jest połączenie nowych technologii wideo i streamingu z możliwością nauki czytania. PlanetRead wraz z Indyjskim Instytutem Zarządzania w Ahmedabadzie wdrożyły i opublikowały kilka wieloletnich telewizyjnych badań pilotażowych SLS w ośmiu językach indyjskich (2002-obecnie).
- World's Largest Lesson - największa lekcja na świecie
to program realizowany przez Project Everyone we współpracy z UNICEF. Tworzą oni innowacyjne narzędzia dla nauczycieli i młodych ludzi w celu budowania umiejętności i motywacji do podejmowania działań na rzecz celów zrównoważonego rozwoju. Ich praca jest dostępna w ponad 30 językach i ma charakter open source. W 2019 r. dotarli do 17,9 mln dzieci w ponad 160 krajach.

Materiały dodatkowe

NARZĘDZIE OCENY ONLINE

Education & Skills Online to narzędzie oceny zaprojektowane w celu zapewnienia wyników na poziomie indywidualnym, które są powiązane z pomiarami umiejętności czytania, pisania, liczenia i rozwiązywania problemów w środowiskach bogatych w technologię. Education & Skills Online zostało opracowane jako narzędzie oceny odpowiednie dla młodzieży i dorosłych w każdym wieku. Instytucje, organizacje lub władze lokalne mogą korzystać z narzędzia online do oceny umiejętności określonej populacji w celu zapewnienia szkoleń lub do celów badawczych. Potencjalnymi użytkownikami tego narzędzia są:

- Organizacje prowadzące szkolenia dla dorosłych w zakresie umiejętności czytania, pisania i liczenia, które chcą uzyskać informacje, które pomogą zdiagnozować mocne i słabe strony uczniów oraz ocenić wyniki szkolenia w odniesieniu do krajowych i międzynarodowych poziomów odniesienia.
- Instytucje edukacyjne, takie jak uniwersytety, ośrodki kształcenia i szkolenia zawodowego, które mogą korzystać z usługi Education & Skills Online jako narzędzia diagnostycznego dla nowych studentów w celu określenia ich potrzeb w zakresie kursów umiejętności czytania, pisania i liczenia.
- Badacze, którzy chcieliby mieć dostęp do oceny porównywanej z wynikami PIAAC
- Organizacje rządowe zainteresowane oceną potrzeb edukacyjnych bezrobotnych dorosłych, grup ryzyka lub dorosłych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji ekonomicznej.
- Firmy publiczne lub prywatne, które chcą wykorzystać wyniki, aby pomóc im zidentyfikować potrzeby szkoleniowe związane z umiejętnością czytania, pisania i liczenia dla swoich pracowników.

Zadanie 1. Dziewczynka, która walczyła o edukację

Malala Yousafzai jest aktywistką, blogerką i laureatką Pokojowej Nagrody Nobla. W wieku 13 lat stała się sławna, ponieważ dzięki swojemu blogowi zaczęła walczyć z reżimem talibów. Walczyła i nadal walczy o prawo kobiet i dzieci do nauki, co było zabronione przez talibów. Oficjalnie wspiera również SDG 4. Malala jest inspiracją dla tysięcy uczniów na całym świecie.

- Dowiedz się więcej o historii Malali Yousafzai i zastanów się, jak możesz czerpać z niej inspirację.
- Poszukaj podobnych historii ze świata i skup się na tym, co jest inne, a co podobne.
- Zwróć uwagę na fakt, że aktywizm musi być również zrównoważony, a zatem odpowiedni dla społeczeństwa, które zamierza zmienić.
- Wysokiej jakości edukacja dotyczy nie tylko młodych ludzi: istnieje wiele przykładów edukacji dorosłych na całym świecie. Takie podejście umożliwi szybką poprawę warunków w społecznościach, które nie mają dostępu do szkół lub ośrodków szkoleniowych. Czy można znaleźć podobne praktyki?
- Po skorzystaniu ze źródeł jako inspiracji, zastanów się z kolegami, w jaki sposób Twoja organizacja może pomóc zagwarantować prawo do edukacji w krajach, w których działa.

4 <https://www.oecd.org/skills/piaac/onlineassessment/>

Zadanie 2. Refleksje na temat edukacji i zatrudnienia

Jak widzieliśmy, najbardziej rozwinięte gospodarki nieustannie ewoluują. Pracownicy również potrzebują ciągłego szkolenia i wysokiej specjalizacji. Tak wiele historii mówi o masowych zwolnieniach z powodu braku specjalizacji pracowników.

Oto zadanie oparte na refleksji, które możesz wykonać:

- Stwórz dziennik (cyfrowy lub analogowy, możesz użyć notatnika lub kalendarza), w którym będziesz zapisywać swoje refleksje.
- Tydzień 1. Zbierz artykuły prasowe ze swojego kraju na temat zwolnień niewykwalifikowanych pracowników
- Tydzień 2. Zbieranie artykułów prasowych z całego świata na temat zwolnień niewykwalifikowanych pracowników
- Tydzień 3. Skup się na podobieństwach, które znalazłeś w zebranych historiach. Zastanów się, jak pracownicy i firmy mogliby postąpić, aby uniknąć kryzysów
- Tydzień 4. zastanowienie się, w jaki sposób organizacja pozarządowa może pomóc pracownikom w zdobyciu nowych umiejętności przydatnych w świecie pracy.

Zadanie 3. Od wyzwania do rozwiązania. Analiza celów edukacyjnych SDG 4

1. Zbadaj i wybierz jeden z konkretnych celów w ramach SDG 4, który uważasz za szczególnie istotny dla swojej pracy z dorosłymi zagrożonymi wykluczeniem. Niektóre przykłady mogą obejmować:
 - Zapewnienie włączającej i sprawiedliwej edukacji wysokiej jakości oraz promowanie możliwości uczenia się przez całe życie dla wszystkich
 - Znaczne zwiększenie liczby młodzieży i dorosłych, którzy posiadają odpowiednie umiejętności, w tym umiejętności techniczne i zawodowe, w zakresie zatrudnienia, godnej pracy i przedsiębiorczości.
 - Wyeliminowanie nierówności płci w edukacji i zapewnienie równego dostępu do wszystkich poziomów edukacji i szkoleń zawodowych dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, w tym osób niepełnosprawnych, ludności tubylczej i dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji.
2. Zastanów się nad następującymi pytaniami:
 - Jakie są kluczowe wyzwania, które uniemożliwiają osiągnięcie celu?
 - Jakie są możliwe rozwiązania tych wyzwań?
 - Jaką rolę może odegrać edukacja w osiągnięciu tego celu?
3. Napisz krótki esej lub stwórz wizualną reprezentację (np. plakat lub infografikę), która podsumuje twoje badania i refleksje na temat konkretnego celu, który wybrałeś. Podziel się swoją pracą z kolegami i przedyskutuj, w jaki sposób Twoje wyniki mogą zostać wykorzystane do ulepszenia projektów edukacyjnych, które oferujesz osobom dorosłym zagrożonym wykluczeniem.

Warsztaty. Zrozumienie jakości edukacji

Cele:

- Uznanie znaczenia wysokiej jakości edukacji
- Identyfikacja alternatywnych metod edukacji wysokiej jakości
- Opracowanie strategii promowania wysokiej jakości edukacji dla wszystkich

Potrzebne materiały:

- Materiały informacyjne
- Flipchart
- Papiery i markery

Instrukcje krok po kroku:

1. Wprowadzenie (20 min)

- Przedstawienie ogólnego zarysu celu zrównoważonego rozwoju dotyczącego jakości edukacji, jego założeń, celów i wskaźników.
- Omówienie, dlaczego wysokiej jakości edukacja jest ważna i w jaki sposób może przyczynić się do lepszej przyszłości jednostek i całego społeczeństwa.
- Wykorzystaj przykłady z życia wzięte, aby zilustrować wpływ wysokiej jakości edukacji na jednostki i społeczności (patrz Handout 1).

2. Bariery dla wysokiej jakości edukacji (30 min)

- Poproś uczestników, aby zidentyfikowali bariery, które napotkali w dostępie do wysokiej jakości edukacji.
- Omówienie typowych barier dla wysokiej jakości edukacji, takich jak ubóstwo, płeć, niepełnosprawność, konflikty i brak zasobów.
- Zachęć uczestników do dzielenia się własnymi doświadczeniami i perspektywami na ten temat.

3. Planowanie działań społeczności (45 min)

- Podziel uczestników na małe grupy i poproś ich o opracowanie planu działania na rzecz poprawy jakości edukacji w ich społecznościach.
- Zapewnij im szablon lub pytania przewodnie, które pomogą im ustrukturyzować ich plan (patrz Handout 2).
- Poproś każdą grupę o przedstawienie swojego planu i ułatwienie dyskusji na temat wykonalności i skuteczności ich pomysłów.

4. Refleksja końcowa (10 min)

5. Podsumuj kluczowe punkty warsztatów i podziękuj uczestnikom za ich zaangażowanie.
6. Podkreślaj znaczenie podejmowania działań mających na celu poprawę jakości edukacji w ich społecznościach.

Materiał uzupełniający nr 1. Przykłady z życia ilustrujące wpływ wysokiej jakości edukacji na jednostki i społeczności

Malala Yousafzai

Malala jest pakistańską działaczką na rzecz edukacji kobiet i najmłodszą laureatką Nagrody Nobla. Zaczęła opowiadać się za edukacją dziewcząt w młodym wieku, a jej aktywizm zyskał międzynarodową uwagę, gdy została postrzelona w głowę przez talibów w 2012 roku. Pomimo ataku, Malala nadal opowiadała się za edukacją i od tego czasu założyła Malala Fund, który wspiera inicjatywy edukacyjne dla dziewcząt na całym świecie.

Korea Południowa

W latach sześćdziesiątych Korea Południowa była biednym krajem o niskim poziomie edukacji. Jednak rząd zainwestował znaczne środki w edukację, w tym w szkolenie nauczycieli i opracowywanie programów nauczania, a edukacja stała się bezpłatna i obowiązkowa dla wszystkich dzieci. W rezultacie wskaźnik alfabetyzacji w Korei Południowej wzrósł z 22% w 1945 r. do 97% w 2017 r., a kraj stał się jednym ze światowych liderów w dziedzinie nauki i technologii.

Finlandia

Finlandia jest konsekwentnie klasyfikowana jako jeden z krajów o najlepszych systemach edukacji na świecie. Fiński system edukacji charakteryzuje się silnym naciskiem na sprawiedliwość i równość, autonomię i profesjonalizm nauczycieli oraz holistyczne podejście do edukacji. Fińscy uczniowie konsekwentnie osiągają dobre wyniki w międzynarodowych testach, a kraj ma wysoki poziom dobrobytu społecznego i gospodarczego.

Kobiety w Afganistanie

Przed upadkiem talibów w 2001 r. kobiety w Afganistanie nie mogły uczęszczać do szkoły ani pracować poza domem. Od tego czasu nastąpił znaczny postęp w edukacji dziewcząt, miliony dziewcząt uczęszczają do szkół, a tysiące nauczycielek zostało przeszkolonych. Miało to pozytywny wpływ na wzmocnienie pozycji kobiet i rozwój gospodarczy kraju.

Materiał uzupełniający nr 2. Pytania przewodnie, które pomogą ustrukturyzować plan działania uczestników na rzecz poprawy jakości edukacji w ich społecznościach.

Identyfikacja problemu

- Jaką konkretną kwestią związaną z jakością edukacji chcesz się zająć w swojej społeczności?
- Dlaczego ważne jest zajęcie się tą kwestią?

Wyznacz cel

- Jaki jest pożądaný rezultat lub cel poprawy jakości edukacji w Twojej społeczności?
- Co masz nadzieję osiągnąć?

Opracowanie strategii

- Jakie konkretne działania możesz podjąć, aby osiągnąć swój cel?
- Kto będzie zaangażowany we wdrażanie tych działań?
- Jakich zasobów (np. funduszy, sprzętu, wiedzy specjalistycznej) będziesz potrzebować?

Określenie osi czasu

- Jaki jest harmonogram wdrażania strategii?
- Jakie są kluczowe kamienie milowe i terminy?
-

Ocena wpływu

- Jak zmierzysz wpływ swoich działań na poprawę jakości edukacji w Twojej społeczności?
- Jakich wskaźników będziesz używać?

Plan zrównoważonego rozwoju

- W jaki sposób zapewnisz, że Twoje działania będą miały długoterminowy wpływ na poprawę jakości edukacji w Twojej społeczności?
- W jaki sposób zaangażujesz i zaangażujesz społeczność w podtrzymywanie swoich wysiłków?